

TOM Vancoillie (24) uit Izegem sloot zich vorig jaar aan bij de Responsible Young Drivers (RYD). „Surfend op het internet op zoek naar een origineel idee om nieuwjaar te vieren, belandde ik op de website van Responsible Young Drivers met de voorstelling van hun nieuwjaarsactie.” Leuk idee, vond de jongeman, ook al omdat hij net zelf zijn rijbewijs op zak had en verantwoord rijden altijd al een stokpaardje was. „Ik vind de filosofie van Responsible Young Drivers ronduit schitterend”, vertelt Tom, inmiddels ook woordvoerder van de RYD-afdeling West-Vlaanderen. „Onze doelstelling bestaat erin het aantal auto-ongevallen zowel tijdens de week als 's weekends naar beneden te halen. Dat trachten we te bereiken door met jongeren in dialoog te gaan. Van jongere tot jongere willen we hen, zonder te preken, zonder te bestraffen, erop attent maken dat het belangrijk is om veilig te rijden.”

Ook Nele Putman, net 25 geworden, zet zich als vrijwilliger met hart en ziel in voor RYD. Zij leerde de organisatie kennen via een vriend en engageerde zich tijdens een lokale actie een vijftal jaar geleden. „Het initiatief spreekt me vooral aan, omdat het jongeren zelf zijn die andere jongeren proberen bewust te maken van het belang van verkeersveiligheid. Wij jongeren voeren zelf actie, organiseren en maken gevoelig. Het zijn niet onze ouders, politieagenten of de overheid die oplegt wat wij moeten doen.”

Zowat iedereen associeert Responsible Young Drivers met de gratis taxidienst op oudejaarsavond, maar de stichting doet veel meer dan dat. „Onze nationale nieuwjaarsactie gaf ons naam bekendheid”, weet Nele, „maar het is wel ons buitenbeentje. Het is de enige actie waarbij we mensen naar huis brengen.” „Het is een symbolische actie”, vult Tom aan. „We willen mensen de kans geven het nieuwe jaar veilig in te zetten en hen in één klap meteen aansporen de rest van het jaar zelf werk te maken van een verantwoord rijgedrag.”

Gevoelig maken

Behalve de nieuwjaarsactie organiseert RYD telkens in oktober en samen met gelijkaardige organisaties in dertien Europese landen de zogeheten Europese Nacht Zonder Ongevallen, om jongeren erop te wijzen dat rijden onder invloed van alcohol en drugs niet kan. Maar RYD's talrijke vrijwilligers zijn vooral actief op provinciaal en regionaal vlak met tal van acties om mensen gevoelig te maken.

„We trekken naar scholen of verenigingen met een vormingspakket over verantwoord rijgedrag”, aldus Nele. „Aan de hand van zeer aanschouwelijk materiaal zoals een promillebril (die de indruk geeft dat je dronken bent), een tolwagen (die over de kop gaat) en een crashtest willen we jongeren aan den lijve laten ondervinden hoe belangrijk het is om de veiligheidsgordel vast te klikken, maar ook hoe gevaarlijk

Jongeren van RYD sporen fuisende leeftijdgenoten aan tot verantwoordelijk rijgedrag. © Reporters

Veilig het jaar door

Straks staat weer een vijfhonderdtal Responsible Young Drivers paraat om de feestvierders op 1 januari veilig naar huis te brengen. De 'Drivers', allen jongeren tussen zeventien en negenentwintig, zijn echter meer dan de gratis taxi's van nieuwjaarsnacht. Het hele jaar door maken deze jonge vrijwilligers door middel van acties in discotheken en scholen leeftijdgenoten gevoelig. De boodschap: gedraag je verantwoordelijk in het verkeer.

Ilse Van Halst

het is te rijden onder invloed of aan te hoge snelheid.”

RYD begeeft zich zelfs midden onder de feestgangers. „We zijn ook aanwezig op fuiven en discotheken om preventief alcoholtests af te nemen. De binnendruppelende jongeren spreken we aan. Zijn ze met de wagen, dan vragen we of werd afgesproken wie chauffeur zal zijn”, legt Tom uit. „Aan de chauffeur vragen we of deze van plan is alcohol te drinken. We nodigen hem of haar uit om het engagement aan te gaan zijn vrienden veilig naar huis te

voeren. Gaat hij daarop in, dan krijgt hij een armbandje als teken van dat engagement.”

Glaasje op

Vertrekt het groepje later op de avond, dan vragen Responsible Young Drivers die persoon om een alcoholtest te ondergaan. Nele legt uit: „Meestal vinden de jongeren dat wel spannend en kijken de vrienden nieuwsgierig toe. Is de test negatief en de persoon in kwestie dus niet dronken, dan krijgt hij of zij een cadeautje. Is de test echter positief, dan wijzen we hem erop dat het niet verantwoord is te rijden.”

„Heel vaak zie je dan een flits van teleurstelling op het gelaat van de vrienden of laten ze hun afkeuring blijken”, vult Tom aan. „Het is alsof ze plotseling beseffen dat het geen grap is, maar bittere realiteit.”

Wat de jongeren met de informatie doen, is hun zaak. Tom: „Wij houden hen niet tegen, indien ze toch naar huis willen rijden. Daartoe zijn we niet bevoegd. We steken geen preek af en we bestraffen niet, we wijzen hen er enkel op dat ze zichzelf en anderen in gevaar brengen. En we helpen, in-

dien ze dit willen, een oplossing te zoeken om toch veilig thuis te raken.”

Doorgaans reageren de jongeren heel positief op de acties van RYD, getuigen Tom en Nele. „Test hun vriend(in) positief, dan vraagt meestal spontaan iemand uit het gezelschap om te mogen blazen, zodat hij desgevallend het stuur kan overnemen. Zo ontstaat een dialoog, het begin van bewustwording.”

Dat de vrijwilligers zelf jongeren zijn, speelt volgens Nele en Tom een belangrijke rol. „We staan daar niet te zwaaien met een belerend vingertje”, benadrukt Tom. Ook al is hij maar net 24, hij heeft er alvast geen problemen mee om op zijn feestvierende makkers toe te stappen om hen aan te spreken op hun rijgedrag. „Kan ik één jongere overtuigen om zich verantwoordelijk te gedragen in het verkeer, is dat tenminste één iemand die veilig thuis geraakt. Dan is mijn opzet geslaagd.”

Wie op nieuwjaar veilig naar huis – dus niet naar een andere fuif – gebracht wil worden, kan enkel op 1 januari bellen naar RYD op het nummer 0900/00.200 tussen 0 en 8 uur (0,45 cent per minuut). De service is gratis. Reserveren kan niet.

Vervolg van bladzijde 5

Een pasklaar antwoord is er niet. „Bewust omgaan met energie is de boodschap”, aldus Christian Hoenraet, kernfysicus en reeds dertig jaar actief in de nucleaire secto, maar ook diaken van het bisdom Brugge. „Toch mag kernenergie niet worden afgeschreven vanwege van het bestralingsgevaar. Het is een betaalbare bron van energie, met hoopvolle perspectieven.”

Willen we de Kyotonormen halen, dus de uitstoot van koolstofdioxide verminderen zoals afgesproken, dan lijkt het sluiten van kerncentrales niet meteen een wijze beslissing. Premier Verhofstadt heeft dit blijkbaar ook zo begrepen. In zijn vierde burgermanifest stelt hij de zelfgeplande sluiting nu onduidelijk in vraag.

„Onze kerncentrales zijn veilig”, verzekert kernfysicus Hoenraet. „Ze kunnen weerstaan aan aardbevingen met een kracht van acht op de schaal van Richter (de beving van april 1992 in onze regio had een kracht van 5,8, *n.d.t.*), zelfs indien terzelfder tijd een verkeersvliegtuig op de reactor te pletter slaat. Het afval bedraagt slechts drie procent. Het inkapselen en opslaan voor enkele eeuwen is momenteel een haalbare kaart. Het overige materiaal wordt in opwerkingsfabrieken opnieuw herwerkt tot brandstof voor kerncentrales.”

Atoomwapens

„Ook worden kerncentrales ingezet om het nucleaire materiaal dat vrijkomt bij de ontmanteling van atoomwapens de wereld uit te helpen. Momenteel de enige manier om deze radioactieve stoffen te verwerken.”

Een bijkomende troef voor kernenergie is de lage kost en de toereikende voorraden van uranium. „Dat is eigenlijk een ongevaarlijk afvalproduct bij goudwinning, want het is amper radioactief. Geen gevaar dus bij ontginning. De splijtstof nodig voor een kernreactor is kunstmatig verkrijgt uranium, en die verrijking gebeurt in goed beveiligde installaties. De kost van kernenergie is veel eerder een kwestie van infrastructuur en afvalverwerking.”

En hoe zit het met alternatieve energiebronnen? „Windmolens zijn een alternatief, maar er moet natuurlijk wind zijn”, aldus Hoenraet. „Kunnen we ons landje echter volplanten met windturbines? Windmolenparken blijken nu al niet zo gewenst, zelfs niet ver weg in zee. In ideale omstandigheden leveren deze molens bovendien slechts een vijfde van onze energie en blijven we dus afhankelijk van andere energiebronnen.”

Hoe het dan verder kan? „Laten we onze kennis verantwoord aanwenden in het energievraagstuk. Energie zal altijd nodig zijn. Ga er dus bewust mee om.”

Meer informatie bij Christian Hoenraet, *De energiebronnen en kernenergie. Vergelijkende analyses en ethische reflecties*, Acco, Leuven, 1999, 170 blz., 23,55 euro, ISBN 90 334 4349 X.

